

Klima, Natur- og Miljøudvalget

Klima-, Natur- og Miljøudvalget

1. Udvalgets opgaveområder

Klima-, Natur- og Miljøudvalget arbejder for at drive og udvikle Vejle Kommunes storstående natur, samt for at sikre endnu bedre miljø og klimaforhold i Vejle Kommune.

Igennem udvalget ejes en række rekreative naturområder – skove, strande, enge og ådalsområder mv. som udvikles både rekreativt med stier, vandreruter og faciliteter for brugere, og med henblik på at sikre natur og biodiversitet og for at mindske klimaforandringerne.

Gennem driften af Ressourcer & Genbrug arbejder udvalget med affaldsplanlægning og fremme af cirkulær økonomi. Gennem udvalget

varetages også en række myndighedsopgaver på natur- og miljøområdet – i forhold til natur, vandløb, landbrug, dambrug, grundvand, spildevand, energi og varme, industrimiljø og andre forhold. Som noget særligt drives videns- og oplevelsescentren Økolariet også under Klima-, Natur- og Miljøudvalget. Økolariet er en vigtig videns- og oplysningsindsats i forhold til bæredygtighed, klima og natur for både skoler, voksne og turister. Økolariet er udpeget som VidensPædagogisk AktivitetsCenter (VPAC) af Undervisningsministeriet.

Udvalgets opgave om affalds- og ressourcehåndtering i Ressourcer & Genbrug er baseret på brugerfinansiering efter et hvile-i-sig selv princip. De øvrige opgaver er skattefinansierede.

2. Andel af driftsbudget

Drift - serviceudgifter	Budget 2023 (1.000 kr.)	Drift - brugerfinansieret område	Budget 2023 (1.000 kr.)
Natur- og Udeliv	12.789	Ressourcer & Genbrug	2.782
Miljøprojektet	1.457	Driftsbidrag klimainvestering	-3.207
Vand	8.068	Varmeforsyning	0
Industri & Landbrug	184		
Klima	1.458		
Økolariet	5.961		
Grønt Forum	901		
Skadedyr /biler	79		
Puljer	1.182		
Netto budget i alt	32.079	Netto budget i alt	-425

3. Politiske mål og kommende udfordringer

Det skattefinansierede område

Udvalget har en række udfordringer og mål det kommende år, herunder især:

Biodiversitet og udeliv

Rammerne for udvikling af området ligger i den vedtagne 2. generation Natur- og Friluftstrategi samt den vedtagne Biodiversitetsplan. Vejle

Kommune rummer en enestående natur med mange kvaliteter og muligheder, og naturen er et stærkt brand både i Vejle, nationalt og internationalt. Vi tænker klima-, natur-, sundheds- og kulturværdier sammen og skaber udviklingsmuligheder for erhverv og bosætning i balance med natur og miljø.

Vejle Ådal og Vejle Fjord er et overordnet fokusområde med stort potentiale, og vi arbejder målrettet i samarbejde med bestyrelsen på at

Klima, Natur- og Miljøudvalget

udvikle disse områder i dialog med lodsejere og brugere.

Det er en stor opgave at realisere kommunens klimamål samt EU- og Statens planer på naturområdet. Derfor skal der også kvitteres til de lodsejere, vi har et godt samarbejde med om diverse naturhensyn.

Det samlede arbejde med udvikling af klimatiltag, biodiversitet og rekreative potentialer afhænger i høj grad af muligheden for at skaffe finansiering.

Drift af strand, skov, natur og vand

Vi har nogen af Danmarks bedste muligheder for friluftsliv, og det er positivt, at vi kan konstatere et stadigt stigende brug af naturen på klassiske, men også nye måder. Vi har målt en fremgang på 22% fra 2016 til 2020 og yderligere store stigninger i forbindelse med Corona. Vi arbejder målrettet med at udvide vores tilbud. De forskellige former for cykling vil få et særligt fokus gennem Kingdom of Cykling. Ligeledes arbejdes der med at udvikle gode vandretilbud. Vi vil inden for de givne økonomiske rammer fortsat tilstræbe et højt serviceniveau til glæde for publikum samt udeliv, samtidig med at vi arbejder for bedre biodiversitet under samtidig hensyntagen til de mennesker der bor i områderne

Det er opgjort, at borgere i aldersgruppen 18-75 år sammenlagt tilbringer 5,8 mio. besøgstimer i naturområderne i Vejle Kommune, og 78 % af kommunens borgere besøger naturen mindst én gang om måneden.

Grundvand

Fremtidens grundvand er i fokus. Vi skal beskytte vores grundvand og sikre en robust forsyning. Vi arbejder meget tæt sammen med alle vores vandværker om deres planer for fremtiden, så vi kan hjælpe dem med at blive mere robuste og professionelle.

Vi er i gang med at sløjfe ubenyttede borer og brønde, for at beskytte grundvandet. Arbejdet med lodsejere og vandværker om pesticidfrie BNBO'er er i gang, og fortsætter ind i 2023.

Sammen med vandværkerne vil vi sikre, at alle borgere i Vejle Kommune også i fremtiden har nok drikkevand af god kvalitet.

Vandmiljø

Vores vandløb, søer og fjord har et stort potentiale, og der knytter sig mange interesser til vores vandområder. Vi skal fortsætte med at beskytte og forbedre vandmiljøet, håndtere klimaændringer, sikre de erhvervsmæssige og rekreative interesser. Projekt Vejle Sund Fjord vil fortsætte frem til 2024.

Vådomsrådeindsatsen, vandtilbageholdelse og etablering af klima-lavbundsarealer er en stor opgave og en vigtig forudsætning for hhv. havmiljø og Klima/CO₂ indsats. Hvis klimaplanens mål for lavbundsindsatsen skal nås, skal der etableres 190 ha om året de næste 9 år. Indsatserne er med til at reducere oversvømmelsesrisikoen i Vejle by.

Vi skal udvikle en ny form for vandforvaltning, der kan vægte, hvordan vi sikrer mere robusthed overfor stigende nedbør, så byerne sikres bedre, landmandens jorde kan dyrkes, og vi sikre øget biodiversitet. Alle disse hensyn vil kun i få tilfælde kunne forenes. Det betyder, at vi må træffe valg i tæt samarbejde med vores interessenter.

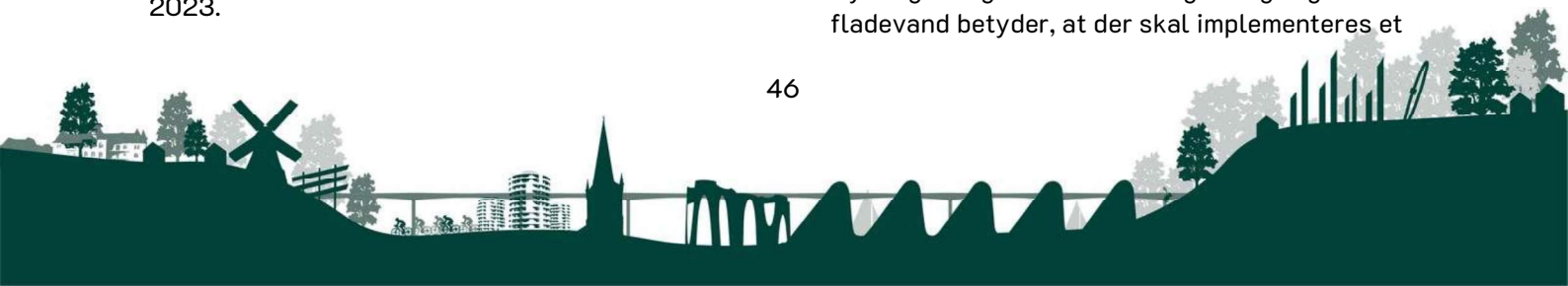
Spildevand

Spildevandsplan 2020 – 2028 beskriver målsætninger, status samt planer og indsatser for håndtering af spildevand i Vejle Kommune. Miljørigtig håndtering af spildevand og regnvand skal beskytte vandmiljøet.

Spildevandsplanen beskriver en prioriteret indsats vedrørende adskillelse af regnvand fra spildevandssystemet, hvilket skal mindske presset på kloaksystemet, og at der udledes urensset spildevand til vandmiljøet under kraftig og langvarig regn.

Spildevandsplanen beskriver et nyt planværktøj til regnvandshåndtering, som kan medvirke til at forebygge oversvømmelser. Der skal udarbejdes regnvandsdisponeringsplaner.

Ny lovgivning vedr. håndtering af tag- og overfladevand betyder, at der skal implementeres et

Klima, Natur- og Miljøudvalget

serviceniveau for vand på terræn i spildevandsplanen i forbindelse med klimatilpasningsprojekter.

Landbrug

Vejle Kommune leverer rammebetingelser for landbrugets vækst og udvikling, så landbrugsproduktionen sker på et bæredygtigt grundlag og bidrager til den grønne omstilling.

Vi gennemfører sparringssamtaler med vækstlandbrug, og indgår tidligt i dialog med landbruget om at finde løsninger, der bidrager til en bæredygtig udvikling.

Dambrug

Vejle Kommunes arbejde med dambrug har til formål at understøtte erhvervsudvikling, indtænke bæredygtighed og sikre/forbedre vandmiljøet.

Naturbeskyttelsesloven

§3-beskyttet område 7.400 ha

Internationale beskyttelses-

Områder og fredede arealer 18.000 ha

Plejeaftaler 1.000 ha

Boringsnære beskyttelses-

Områder 161 stk.

(ca. 306 ha)

Tilsynspligtige industri-

virksomheder 563

Husdyrbrug 675

Dambrug 20

Almene vandværker 61

Enkeltvandforsyninger 2.800

Større søer 8

Mindre søer 3.500

Offentlige vandløb 330 km

Private vandløb 1.500 km

Klima – grøn omstilling og bæredygtighed.

Vejle Kommune vedtog i december 2020 en klimaplan, der beskriver, hvordan kommunen skal arbejde for at nå Parisaftalens målsætning om at begrænse klodens opvarmning til 1,5 grad. Klimaplanen beskriver handlinger og mål samt kommunens nuværende CO₂ belastning.

Følgende fem indsatser indgår i Klima-, Natur- og Miljøudvalgets klima-handlingsplan:

- Skovrejsning
- Udtagning af lavbundslande
- Partnerskab med landbruget
- Varmeplanlægning
- Grøn affaldsplan

Klimatilpasning

Ud over klimaplanen er de planer og strategier der er grundlaget for arbejdet med klimatilpasning:

- Klimatilpasningsplan
- Risikostyringsplan
- Resiliensstrategi og stormflodsstrategi.

I 2023 vil der blive arbejdet med implementering af klimatilpasningsplan og risikostyringsplan for oversvømmelse, hvor der for perioden 2021-2027 er opstillet mål og handlinger, som skal gøre Vejle midtby robust over for fremtidens risici for oversvømmelser.

I 2023 fortsættes arbejdet med fyrtårnsprojektet "Fjordbyen Vejle – Det gode liv og møde med vandet", som indgår i resiliensstrategien.

Projektet består af flere delprojekter;

- Stormflodsbeskyttelse
- Østbykvarteret
- Skybrud og ekstrem regn

Økolariet

Økolariet mærker den grønne omstilling og dagsordenen der foregår på uddannelsesinstitutionerne og i omverden. Der er stor efterspørgsel fra andre kommuner og institutioner på, hvordan Økolariet er etableret, med en fremsynet kommune for knap 19 år siden, og også på hvordan og hvad vi formidler om klima og bæredygtighed. Med den stigende interesse følger også nye måder at tænke Økolariets virke på.

I 2023 vil der blive arbejdet på flere arrangementer og events i og efter åbningstid i samarbejde med andre institutioner, foreninger, Grønt Forum m.v. Det vil blive alt fra videns arrangementer om ex. den strategiske energiplan til facilitering af tøj / legetøjs byttebørser for børn og unge til klimavenlige madaftner / film aftner for den travle børnefamilie.

Klima, Natur- og Miljøudvalget

For at imødekomme efterspørgslen på den viden Økolariet formidler, arbejdes der også på, hvordan og hvor, man kan etablere Økolarie satelitter rundt i kommunen.

Corona krisen har påvirket besøgstal de seneste år. Målet er dog, at vi inden for en tidsperiode på 2-4 år når op på omkring 100.000 gæster om året, som er det maksimale antal gæster, Økolariet kan håndtere inden for de nuværende fysiske rammer.

I 2023 vil Økolariets udstillingsrum "Verdensrummet" stå klar med en ny og spændende udstilling om klimaplanen med inspiration til handlinger og gode råd. Den vil blive lavet i tæt samarbejde med klimasekretariatet og processuelle workshops, hvor borgere og fokusgrupper inddrages. Udstillingens formål er at klæde Vejlen-serne og andre interesserede gæster godt på for at imødekomme klimaplanens overordnede reduktionsmål.

Klimaudstillingen "Verden varmer op til klimaforandringer og handling" vil løbende blive opdateret i 2023.

Undervisningsministeriets anerkendelse og økonomiske støtte til Økolariet som VidensPædagogisk AktivitetsCenter fortsætter uændret i 2023. Økolariets nuværende aftale med Vejle Spildevand udløber i 2023, og derfor skal der udarbejdes en ny samarbejdskontrakt.

Skadedyr

Natur- og Miljøudvalget varetager opgaver inden for administration af skadedyrsbekæmpelse for Vejle Kommune, som primært omfatter rottebekæmpelse.

Opgaven til rottebekæmpelse finansieres via rottegebyret over ejendomsskatten som en promille af ejendomsværdien. Målet med opgaven er bekæmpelse af anmeldte rotteforekomster, kloaksikring af offentlige institutioner, oplysningskampagner og yderligere tiltag, som kan minimere behovet for rottegift. Derudover arbejdes der med at samtlige spær og fælder i Vejle Kommune kan blive registreret i central database.

Det brugerfinansierede område

Kommunen skal helt eller delvist tage hånd om ca. 119.000 borgeres og ca. 13.300 virksomheders affaldsproduktion. Ud af den samlede mængde i kommunen håndterer Ressource & Genbrug ca. 115.000 tons affald om året. Heraf står husholdningerne for ca. 91% og erhvervene for ca. 9%.

Ressourcer & Genbrug

Vejle Kommune ønsker at være blandt foregangskommunerne, hvad angår affaldsforebyggelse og genbrug. Ressourcer & Genbrug sikrer med højt ambitionsniveau optimal ressourceudnyttelse med forebyggelse som førstevalget. Vi opfylder de nationale målsætninger for genanvendelse og en stigende borgertilfreds. Samtidig arbejder vi mod et CO2 neutralt affaldsområde i 2030.

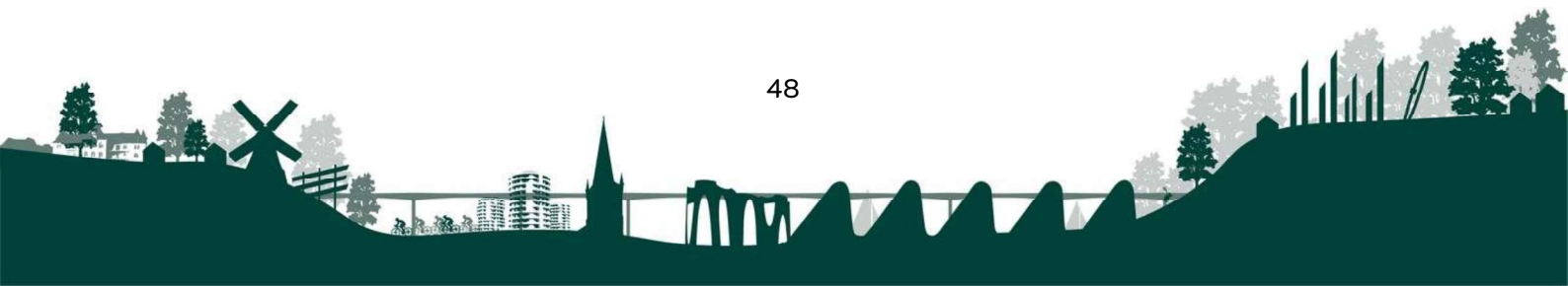
De ressourcer, der udsorteres, skal recirkuleres i høj kvalitet, så det kan få nyt liv og gøre bedst mulig gavn for klima og miljø.

Der vil blive arbejdet med de 7 fokus- og indsatsområder fra Affalds- og Ressourceplanen 2020-2032. Det er blandt andet:

- implementering af de justerede indsamlingsordninger for at leve op til de nationale krav om indsamling af 10 fraktioner.
- øget kommunikation som skal skabe opmærksomhed, sikre involvering af borgerne og påvirke adfærd for at sikre minimering af affald
- deltagelse i delprojektet "Borgersamling om bæredygtigt forbrug" under EU LIFE-IP projektet, Circular Economy Beyond Waste, som løber fra 2022 til 2029.

Derudover arbejdes der med projekt omkring rensning af perkolat (forurenede regnvand som siver igennem affald).

Endvidere vil en fremtidssikring af genbrugspladsen i Egtved ske bl.a. ved opgradering af kemihus. Som følge af udflytningen til RCV i Vejle N sker der nedlukning af genbrugspladsen og produktionsområdet på Vestre Engvej.

Klima, Natur- og Miljøudvalget

4. Aktivitetsforudsætninger

Aktivitet	Mængde	I alt
Drift og vedligeholdelse, km vandløb	ca. 330 km	3,20 mio. kr.
Skovdrift, indtægter	850 ha	-2,31 mio. kr.
Skovdrift, udgifter	850 ha	3,49 mio. kr.
Friluftsliv, skov	850 ha	2,25 mio. kr.
Friluftsliv, åbne land		2,79 mio. kr.
Stranddrift	6 strande (blå flag)	1,36 mio. kr.
Naturpleje	22.000 ha	1,59 mio. kr.
Besøgstimer i Vejles Natur	5,8 mio. timer	
Økolariet, antal gæster	80.000 gæster	

Klima, Natur- og Miljøudvalget

